

ชื่อวิทยานิพนธ์	ปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของครูพิสิทธ์ในจังหวัดสงขลา
ผู้เขียน	นายปราโมทย์ พรหมโห
สาขาวิชา	วิทยาศาสตร์ศึกษา
ปีการศึกษา	2548

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของครูพิสิทธ์ในจังหวัดสงขลา ซึ่งแยกเป็นปัญหาในด้านต่างๆดังต่อไปนี้ 1.1) ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษา 1.2) ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 1.3) ปัญหาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 1.4) ปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนรู้ 2) เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของครูพิสิทธ์ในจังหวัดสงขลารายด้าน ระหว่างครูพิสิทธ์ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ

ประชากร คือ ครูพิสิทธ์ทุกคนที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและได้จัดการเรียนรู้เรื่อง แรง มวล และกฎการเคลื่อนที่ ให้กับนักเรียนที่เรียนแผนการเรียนเน้นวิทยาศาสตร์ ตามมาตรฐาน ว 4.1 มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ม.4 – ม.6 ข้อ 1 และ 2 มาตรฐาน ว 8.1 มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ม.4 – ม.6 ข้อ 1 – 13 ในปีการศึกษา 2546 โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดสงขลา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 44 คน ผู้ร่วมในการวิจัยประกอบด้วย นักเรียนแผนการเรียนเน้นวิทยาศาสตร์ ที่ได้เรียนรู้ เรื่อง แรง มวล และกฎการเคลื่อนที่ ตามมาตรฐาน ว 4.1 มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ม.4 – ม.6 ข้อ 1 และ 2 มาตรฐาน ว 8.1 มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ม.4 – ม.6 ข้อ 1 – 13 ในปีการศึกษา 2546 โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดสงขลา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามเพื่อถามครูพิสิทธ์ การสัมภาษณ์นักเรียน และการสังเกตสภาพการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของครูพิสิทธ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ครูพินิจศึกษาในจังหวัดสงขลาประสบปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยประเด็นปัญหาที่อยู่ในระดับปานกลางถึงมากเป็นดังนี้คือ

1) ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การพัฒนาครูพินิจเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจต่อหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ความเหมาะสมของมาตรฐาน ว 4.1 และความเหมาะสมของมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ข้อ 1 และ 2 ของมาตรฐาน ว 4.1

2) ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ การประสานงาน/ประสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในส่วนของสาระการเรียนรู้พินิจศึกษาความเสมอภาคทางการเรียนรู้พินิจของผู้เรียนเมื่อแต่ละสถานศึกษาจัดสาระเพิ่มเติมแตกต่างกัน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมากำหนดเป็นสาระการเรียนรู้เรื่องแรง มวล และกฎการเคลื่อนที่ตามสภาพความเป็นจริง การพัฒนาครูพินิจ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจต่อการจัดหลักสูตรสถานศึกษาและจำนวนครูพินิจ จากการสัมภาษณ์และการสังเกต พบว่า มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในวิชาพินิจน้อย

3) ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ การสร้างและค้นพบองค์ความรู้พินิจด้วยตนเองของผู้เรียน ปริมาณเวลาที่ครูพินิจจะต้องใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ความรู้ความเข้าใจของครูพินิจในการทำวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้พินิจ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูพินิจให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนต่อการส่งเสริมให้ครูพินิจมีการบูรณาการการเรียนรู้พินิจกับสาระอื่น จากการสัมภาษณ์พบว่า นักเรียนจะต้องใช้เวลามากในการสร้างและค้นพบองค์ความรู้ด้วยตนเอง จำนวนคาบที่เรียนวิชาพินิจไม่เพียงพอ ขาดแคลนห้องปฏิบัติการพินิจ และจากการสังเกตสิ่งที่พบน้อยคือ การจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนทำโครงการ การทำวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและการจัดการเรียนรู้พินิจให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่

4) ปัญหาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ได้แก่ ความทั่วถึงในการประเมินผู้เรียนเป็นรายบุคคลขณะปฏิบัติการกิจกรรมการเรียนรู้พินิจ การวัดและประเมินผลด้านกระบวนการเรียนรู้วิชาพินิจ การวัดและประเมินผลด้านเจตคติที่เกี่ยวข้องกับวิชาพินิจ ความชัดเจนของ

รูปแบบขั้นตอนและแนวทางในการวัดและประเมินผลวิชาฟิสิกส์ตามแนวทางหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย และนำผลจากการวัดและการประเมินผลวิชาฟิสิกส์มาปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์

5) ปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนรู้ ได้แก่ ความร่วมมือของชุมชนในการสนับสนุนด้านสื่อการเรียนรู้ฟิสิกส์ ความเพียงพอของงบประมาณในการนำนักเรียนไปยังแหล่งเรียนรู้ฟิสิกส์ ความร่วมมือของชุมชนในการสนับสนุนด้านแหล่งเรียนรู้ฟิสิกส์ ความทันสมัยของอุปกรณ์การทดลองเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างแรงกับความเร่งและความเพียงพอของงบประมาณในการจัดหาสื่อการเรียนรู้ฟิสิกส์ จากการสัมภาษณ์พบว่า ขาดแคลนสื่อการทดลอง เครื่องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต สื่อโสตทัศนูปกรณ์ หนังสือประกอบการค้นคว้าและแหล่งเรียนรู้ และจากการสังเกตสิ่งที่พบน้อยคือ การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ การใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตในการจัดการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์

2. ครูฟิสิกส์ในจังหวัดสงขลาที่สังกัดโรงเรียนขนาดต่างกันประสบปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษา พ.ศ. 2544 รายด้านแตกต่างกัน ดังนี้

1) ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ครูฟิสิกส์ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษประสบปัญหามากที่สุด รองลงมาคือครูฟิสิกส์ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูฟิสิกส์ในโรงเรียนขนาดกลางและครูฟิสิกส์ในโรงเรียนขนาดเล็กตามลำดับ

2) ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา ครูฟิสิกส์ในโรงเรียนขนาดใหญ่ประสบปัญหามากที่สุด รองลงมาคือครูฟิสิกส์ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ครูฟิสิกส์ในโรงเรียนขนาดกลาง และครูฟิสิกส์ในโรงเรียนขนาดเล็กตามลำดับ

3) ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูฟิสิกส์ในโรงเรียนขนาดใหญ่ประสบปัญหามากที่สุด รองลงมาคือครูฟิสิกส์ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ครูฟิสิกส์ในโรงเรียนขนาดกลางและครูฟิสิกส์ในโรงเรียนขนาดเล็กตามลำดับ

4) ปัญหาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ครูฟิสิกส์ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษประสบปัญหามากที่สุด รองลงมาคือครูฟิสิกส์ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูฟิสิกส์ในโรงเรียนขนาดเล็ก และครูฟิสิกส์ในโรงเรียนขนาดกลางตามลำดับ

5) ปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนรู้ ครูฟิสิกส์ในโรงเรียนขนาดเล็กประสบปัญหามากที่สุด รองลงมาคือครูฟิสิกส์ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูฟิสิกส์ในโรงเรียนขนาดกลางและครูฟิสิกส์ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษตามลำดับ

The findings were as follows:

1. The problems the physics teachers in Changwat Songkhla faced in using the basic education curriculum of the year 2001, both as a whole and by aspect, were at moderate level. The issues which post problems from moderate to high levels were the followings:

a) problems concerning the basic education curriculum, namely improvement of the physics teachers' knowledge and understanding of the basic education curriculum of the year 2001, the suitability of the Scientific Performance Standards 4.1 and the 1st and 2nd items of the Benchmarks of the Standards 4.1

b) problems concerning the schools' curriculums, namely the co-operation/rapports between schools and communities in organizing schools' curriculums for physics education, inequality in physics learning when different schools provided different supplementary contents, the inclusion of local wisdom as subject matter for learning force, mass, and the law of motion in real life, the improvement of the physics teachers' knowledge and understanding of the basic education curriculum, school conditions, and the number of physics teachers. It was found from interviews and observations that little local wisdom was used in managing physics learning.

c) problems concerning the learner-centered management, namely the creation and discovery of the body of physics knowledge by the learners themselves, the amount of time the physics teachers needed in organizing learning activities so that the learners could create a body of knowledge by themselves, the physics teachers' knowledge and understanding in conducting researches in order to improve physics learning process, the physics teachers' organization of learning activities according to the learners' interests and aptitudes based on individuals' differences, and the schools' academic administration in encouraging physics teachers to integrate physics with other subjects. It was found from interviews that the students needed a lot of time to create and discover a body of knowledge by themselves, that there were not enough contact hours for physics courses, and that there were insufficient physics laboratories. It was found from observations that there was little management for students to learn through

projects and researches for learning process development, to learn at their own pace based on individuals' differences, and to be ready to learn physics at every time and at every place.

d) problems concerning learning measurement and evaluation, namely the inability to thoroughly evaluate individual learners who participated in physics learning activities, to measure and evaluate learning process, to measure and evaluate attitudes related to physics courses; the lack of clarity in forms, steps, and directions for measuring and evaluating physics learning according to the basic education curriculum; and the use of the results from physics measurement and evaluation to improve the management of physics learning.

e) problems concerning the use of learning aids, namely the co-operation of the communities in supporting learning aids for physics, insufficient budget in taking students to learning resources, the co-operation of the communities in supporting physics learning resources, the outdated of instruments for experimenting the relationship between force and acceleration, and insufficient budget in providing physics learning aids. It was found from interviews that there were insufficient experimental aids, computers, internet facilities, audio-visual aids, books for researches, and learning resources. It was found from the observations that there was little use of learning aids and learning resources, computers and internet for physics learning management, and little creation and development of learning aids.

2. The problems concerning different aspects of the use of the basic education curriculum in the year 2001 faced by the physics teachers in schools of different sizes in Changwat Songkhla were the followings:

a) concerning the basic education curriculum, the levels of problems the physics teachers faced were in this descending order: the extra large schools, the large schools, the medium schools, and the small schools.

b) concerning the schools' curriculums , the levels of problems the physics teachers faced were in this descending order: the large schools, the extra large schools, the medium schools, and the small schools.

c) concerning the management of learner-centered education, the levels of problems the physics teachers faced were in this descending order: the large schools, the extra large schools, the medium schools, and the small schools.

d) concerning the measurement and evaluation, the levels of problems the physics teachers faced were in this descending order: the extra large schools, the large schools, the small schools, and the medium schools.

e) concerning the use of learning aids, the levels of problems the physics teachers faced were in this descending order: the small schools, the large schools, the medium schools, and the extra large schools.